

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către inculpat și de către avocatul Popa Alexandru în numele inculpatului și recursul suplimentar declarat de către avocatul Popa Alexandru în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2019 și sentinței Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 07 martie 2018, în cauza penală în privința lui

*Vieru Ștefan XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 16.07.2014 – 07.03.2018

instanța de apel: 08.05.2018 – 27.11.2019

instanța de recurs ordinar: 07.02.2019 – 11.02.2020

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹⁾ Cod de procedură penală, legal executată.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 07 martie 2018, *Vieru Ștefan XXXXX* a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de articolul art. 190 alin. (5) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 (zece) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita funcții sau activități legate de gestionarea mijloacelor financiare pe un termen de 5 (cinci) ani.

Termenul executării pedepsei penale în privința lui Vieru Ștefan urmând a fi calculat de la data pronunțării sentinței - 07 martie 2018, cu includerea în acest termen a duratei reținerii și aflării inculpatului sub arest de la 09.10.2010 până la 26.11.2010, de la 03.04.2012 până la 29.08.2012 și de la 03.04.2014 până la 25.11.2014.

A fost aplicat în privința lui Vieru Ștefan măsura preventivă - arestarea preventivă până la intrarea sentinței în vigoare.

2. Pentru a se pronunța, prin sentință, prima instanță a constatat că în luna octombrie 2009, *Vieru Ștefan*, aflându-se în mun. Chișinău și urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere,

susținând că are influență asupra unui cetățean Italian din or. Piacentza, Italia a asigurat-o pe cet. Lilia Prisacari că are posibilitatea de a-i perfecta viză, contract de muncă, pașaport și cetățenie română, în vederea plecării la muncă în Italia și a înșușit de la aceasta suma de 3600 euro. Conform cursului oficial al BNM din acea zi banii respectivi, constituiau suma de 59 654, 52 lei MDL, însă, în realitate el nu avea nici o posibilitate legală și autorizație necesară de a practica asemenea gen de activitate și a înșușit banii dați în scopuri personale.

Tot el, la XXXXX, aflându-se pe str. XXXXX, mun. Chișinău, urmărind același scop, a intrat în încrederea cet. Andrei Gondobescu și asigurându-l că are influență asupra unui cetățean italian din or. Piacentza, Italia și posibilitatea de a le perfecta vize și contracte de muncă în vederea plecării la muncă în Italia a înșușit de la acesta suma de 300 euro. Conform cursului valutar al BNM din acea zi, suma de 300 euro în acea zi constituia 5295 lei MDL, însă, în realitate el nu avea nici o posibilitate legală și autorizație necesară de a practica asemenea gen de activitate și a înșușit banii dați în scopuri personale.

Tot el, la XXXXX, aflându-se pe bul. XXXXX, mun. Chișinău, urmărind același scop, a intrat în încrederea cet-lor Denis Bușneac, Vladimir Musteață, Serghei Braguța și Vasile Dodiță și asigurându-i că are influență asupra unui cetățean italian din or. Piacentza, Italia și posibilitatea de a le perfecta vize și contracte de muncă în vederea plecării la muncă în Italia a înșușit de la fiecare câte 300 euro, în total 1200 euro. Conform cursului valutar al BNM din acea zi, suma de 1200 euro constituia 21263, 88 lei MDL, însă, în realitate el nu avea nici o posibilitate legală și autorizație necesară de a practica asemenea gen de activitate și a înșușit banii dați în scopuri personale.

Tot el, la XXXXX, aflându-se pe bul. XXXXX, mun. Chișinău urmărind același scop, a intrat în încrederea cet-lor Andrei și Nicolae Vașerștein, asigurându-i că are influență asupra unui cetățean italian din Piacentza, Italia și posibilitatea de a le perfecta vize și contracte de munci în vederea plecării la muncă în Italia, a înșușit de la fiecare câte 300 euro, în total 600 euro. Conform cursului valutar al BNM din acea zi, suma de 600 euro constituia 10575,12 lei MDL, însă, în realitate el nu avea nici o posibilitate legală și autorizație necesară de a practica asemenea gen de activitate și înșușit banii dați în scopuri personale.

Tot el, la XXXXX, aproximativ pe la orele XXXXX, aflându-se în preajma atelierului de reparație a mijloacelor de transport auto XXXXX situat XXXXX, mun. Chișinău și urmărind același scop asigurându-1 pe cet. Valeriu Ștefan că are posibilitatea de a-i perfecta viza și contract muncă în vederea plecării la muncă în Italia, a înșușit de la el suma de 600 de euro. Conform cursului valutar al BNM din acea zi, suma de 600 euro constituiau 10679,82 lei, însă, în realitate el nu avea nici o posibilitate legală autorizație necesară de a practica asemenea gen de activitate și a înșușit dați în scopuri personale.

Tot el, în perioada XXXXX, urmărind același scop, prezentat unui grup de locuitori ai r-lui XXXXX drept persoană de încrede unui cetățean Italian din or. Piacentza, Italia, pe nume Enrico Zgorbati comunicându-le că la rugămintea ultimului se ocupă cu selectarea muncitorilor din R. Moldova și dispune de

posibilități reale în vederea perfectării vizelor și contractelor de muncă în decurs 1-2 luni în vederea plecării acestora la muncă (în domeniul construcției) în Italia, cu condiția achitării inițiale a unei sume a câte 300 euro fiecare. Însă, în realitate neavând nici o posibilitate legală, autorizație necesară de a practica asemenea gen de activitate a însușit bani de la următoarele persoane:

1. Popa Gheorghe XXXXX - 300 euro, echivalent cu 5211,21 lei;
2. Popa Ion XXXXX - 300 euro, echivalent cu 5211,21 lei;
3. Șapoval Vasile XXXXX - 800 euro, echivalent cu 13924,4 lei;
4. Reabov Mihail XXXXX - 400 euro, echivalent cu 6234,4 lei;
5. Moroșan Veaceslav XXXXX - 400 euro, echivalent cu 6234,4 lei;
6. Stratan Mihail XXXXX - 800 euro, echivalent cu 13867,84 lei;
7. Stratan Serghei XXXXX - 400 euro, echivalent cu 7042,28 lei;
8. Madan Serghei XXXX - 500 dolari SUA și 100 euro, echivalent 8018,17 lei;
9. Mușinschi Grigore XXXXX - 400 euro, echivalent cu 7042,28 lei;
10. Cebotarenco Galina XXXXX - 1200 euro, echivalent cu 20757,96 lei;
11. Lică Tatiana XXXXX - 400 euro, echivalent cu 6819,04 lei;
12. Vacarciuc Svetlana XXXXX - 400 euro, echivalent cu 6716,32 lei;
13. Bațîr Sergiu XXXXX - 400 euro, echivalent cu 6641,92 lei;
14. Olteanu Vitalie XXXXX - 400 euro, echivalent cu 6641,92 lei;
15. Toma Tatiana XXXXX - 400 euro, echivalent cu 6934,6 lei;
16. Agapi Viorica XXXXX - 400 euro, echivalent cu 6934,6 lei;
17. Trifan Tudor XXXXX - 300 euro, echivalent cu 5320,08 lei;
18. Ralea Ina XXXXX - 400 euro, echivalent cu 6905,24 lei;
19. Borș Gheorghe XXXXX - 400 euro, echivalent cu 6819,04 lei;
20. Bălan Dumitru XXXXX - 400 euro, echivalent cu 7042,28 lei;
21. Iurciac Serghei XXXXX - 1200 euro, echivalent cu 21126,84 lei;
22. Creciu Ilie XXXXX - 400 euro, echivalent cu 7042,28 lei;
23. Bulgaru Andrian XXXXX - 600 euro, echivalent cu 10563,42 lei;
24. Ursu Veaceslav XXXXX - 400 euro, echivalent cu 7042,28 lei;
25. Bobeică Ion XXXXX - 400 euro, echivalent cu 6910,12 lei;
26. Curmei Constantin XXXXX - 400 euro, echivalent cu 6911,68 lei;
27. Roșea Ion XXXXX - 800 euro, echivalent cu 13924,4 lei;
28. Gavriliță Iurii XXXXX - 100 euro, echivalent cu 1611,63 lei;
29. Cojocari Andrei XXXXX - 400 euro, echivalent cu 6923,56 lei;
30. Radu Vasile XXXXX - 400 euro, echivalent cu 6928,2 lei;
31. Lozovan Anatolie XXXXX - 400 euro, echivalent cu 6905,24 lei;
32. Șlicari Serghei XXXXX - 400 euro, echivalent cu 6956,16 lei;
33. Oprea Lidia XXXXX - 500 euro, echivalent cu 8521,3 lei;
34. Machidon Ion XXXXX - 400 euro, echivalent cu 6819,04 lei;

În total, Vieru Ștefan XXXXX a însușit de la aceste 34 persoane bani în sumă de 15 800 euro și 500 dolari SUA, echivalent cu 278 505,34 lei MDL.

Tot el, la începutul lunii XXXXX, aflându-se în preajma hotelului XXXXX, mun. Chișinău, urmărind același scop, asigurându-i pe cet. Sergiu Ionașcu și concubina acestuia Tatiana Popov că are influență asupra unui cetățean Italian din

or. Piacentza, Italia și posibilitatea de a le perfecta vize și contracte de muncă în vederea plecării la muncă în Italia, a însușit de la S. Ionașcu suma de 1200 euro, care conform cursului oficial al BNM din acea zi constituiau 20 064 lei, însă, în realitate el nu avea nici o posibilitate legală și autorizație necesară de a practica asemenea gen de activitate și a însușit banii dați în scopuri personale.

Tot el, la XXXXX, aflându-se pe str. XXXXX, mun. Chișinău, urmărind același scop, asigurându-i pe cet-ii Victor Untilă și soții Ina și Liviu Dogoter că are influență asupra unui cetățean italian din or. Piacentza, Italia și posibilitatea de a le perfecta vize și contracte de muncă în vederea plecării la muncă în Italia, a însușit de la Victor Untilă suma de 1200 euro, care conform cursului oficial al BNM din acea zi constituiau 20064, 12 lei și de la Ina și Liviu Dogoter a câte 600 euro, în total 1200 euro, care conform cursului oficial al BNM din acea zi constituiau 20064, 12 lei. În total celor trei părți vătămate le-a fost cauzat un prejudiciu în sumă totală de 40128, 24 lei MDL. Însă, în realitate el nu avea nici o posibilitate legală și autorizație necesară de a practica asemenea gen de activitate și a însușit banii dați în scopuri personale.

Tot el, la XXXXX, aflându-se în mun. Chișinău, urmărind același scop, asigurându-i pe cet-ii Irina Borș și Ruslan Bobescu că are influență asupra unui cetățean italian din or. Piacentza, Italia și posibilitatea de a le perfecta vize și contracte de muncă în vederea plecării la muncă în Italia, a însușit de la fiecare câte 300 euro, în total 600 euro, care conform cursului oficial al BNM din acea zi constituiau suma de 9636,18 lei MD. Însă, în realitate el neavând nici o posibilitate legală și autorizație necesară de a practica asemenea gen de activitate a însușit banii dați în scopuri personale.

Tot el, la XXXXX, aproximativ pe la orele XXXXX, aflându-se în preajma Centrului Comercial XXXXX, situat pe str. XXXXX, mun. Chișinău, urmărind același scop, asigurându-i pe cet-ii Grigore Cebanu, Serghei Strah și Vergiliu Condrea că are posibilitatea de a le perfecta vize și contracte de muncă în vederea plecării la muncă în Italia, a însușit de la: fiecare câte 800 euro, în total 2400 euro, care conform cursului valutar al BNM; din acea zi constituiau suma de 37067,76 lei MDL. Însă, în realitate el nu avea nici o posibilitate legală și autorizație necesară de a practica asemenea gen activitate și a însușit banii dați în scopuri personale.

Tot el, la începutul lunii XXXXX, urmărind același scop închiriat de la SRL „Lux Carent” un automobil de model „BMW 525 DE-3 cu numărul de înmatriculare XXXXX, ce aparținea cu drept de propriei cet. Sochircă. După închirierea automobilului, ducându-l în eroare pe Lepilov că automobilul dat îi aparține lui cu drept de proprietate, sub pretext că dorește să-l comercializeze, l-a vândut lui Serghei Lepilov contra sumei 6100 euro, care conform cursului oficial al BNM din acea perioadă constituia suma de 99617,88 lei, asigurându-l că în zilele următoare îi va perfecta organele abilitate actele privind transmiterea dreptului de proprietate. Însă în aceeași zi, Ștefan Vieru ducându-l în eroare pe Serghei Lepilov că are nevoie să soluționeze unele chestiuni, i-a cerut cu împrumut, promițându-i că-i restituie în timpul apropiat. Însă, după primirea automobilului a dispărut, a-și onora promisiunea.

A doua zi, Serghei Lepilov i-a solicitat lui Ștefan Vieru să-i restituie automobilul sau banii. Însă, Ștefan Vieru i-a comunicat că s-a răzgândit și nu-l mai vinde, iar banii i-a folosit în scopuri personale și îi va întoarce în timp. Însă până în prezent Ștefan Vieru promisiunile nu și le-a onorat.

Tot el, la XXXXX, aflându-se la domiciliul cet. Foltea Nicolae din com. XXXXX, str. 31 August, urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere sub pretextul organizării depunerii actelor la ambasada Română din București, în vederea perfectării pașaportului de tip românesc, a dobândit ilegal de la acesta suma de 1500 euro, care conform cursului valutar al BNM la XXXXX constituia echivalentul a 23 685,6 lei, după care a plecat într-o direcție necunoscută eschivându-se până la moment de la întoarcerea banilor primiți, cauzându-i astfel părții vătămate o pagubă materială considerabilă.

Tot el, Vieru Ștefan XXXXX, continuându-și intențiile sale criminale, la XXXXX, aflându-se pe str. XXXXX mun. Chișinău și urmărind scopul însușirii Ilegale a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere sub pretextul organizării depunerii actelor la ambasada Română din București, în vederea perfectării a două pașapoarte de tip românesc, a dobândit ilegal de la cet. Pagu Alexandru bani în sumă de 2400 euro, care conform cursului valutar al BNM la 17.05.2010 constituia echivalentul a 37655,76 lei, după care a plecat într-o direcție necunoscută, eschivându-se până la moment de la întoarcerea banilor primiți, cauzându-i astfel părții vătămate o pagubă materială considerabilă.

Tot el, continuându-și intențiile sale criminale, la XXXXX aflându-se pe str. XXXXX, mun. Chișinău și urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere sub pretextul de a-i deschide viză de plecare în Europa, și anume în Italia, a dobândit ilegal de la Țurcan Andrei Pintilie, bani în sumă de 1200 euro, care conform cursului valutar al BNM la 27.05.2010 constituia echivalentul a 18 862,32 lei, după care a plecat într-o direcție necunoscută, eschivându-se până la moment de la întoarcerea banilor primiți, cauzându-i astfel părții vătămate o pagubă materială considerabilă.

Tot el, continuându-și intențiile sale criminale, la XXXXX, aflându-se în centrul comercial „METRO” situat pe str. Calea Orheiului, mun. Chișinău și urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere sub pretextul de a-i deschide viză de plecare în Europa, cet. Agachi Andrei XXXXX, a dobândit ilegal de la cet. Agachi Oleg XXXXX, bani în sumă de 800 euro, care conform cursului valutar al BNM din 30.05.2010 constituia echivalentul 23 685,6 lei, după care a plecat într-o direcție necunoscută, eschivându-se până la moment de la întoarcerea banilor primiți, cauzându-i astfel părții vătămate o pagubă materială considerabilă. În rezultatul comiterii infracțiunilor indicate, cet. Vieru Ștefan XXXXX, a dobândit ilicit de la părțile vătămate, suma totală de 92779,68.

Tot el, la XXXXX, aproximativ ora XXXXX, aflându-se pe str. XXXXX, mun. Chișinău, în apropierea Centrului Comercial XXXXX având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, susținând prin înșelăciune că poate să organizeze

perfectarea actelor necesare angajării la muncă în Italia, a obținut de la Cebanu Grigore, Strah Serghei și Condrea Vergiliu a câte 800 euro, de la fiecare, în total 2400 euro, care conform cursului oficial al BNM la data primirii banilor constituia suma de 37 067,76 lei.

Ulterior, profitând de încrederea acordată, fără a întreprinde careva acțiuni în vederea organizării perfectării actelor, Vieru Ștefan a însușit banii obținuți, folosindu-i în scopuri personale, cauzându-i în rezultat părților vătămate Cebanu Grigore, Strah Serghei și Condrea Vergiliu daune în proporții considerabile.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Popa Alexandru în numele inculpatului Vieru Ștefan, prin care a solicitat casarea integrală a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu dispunerea achitării inculpatului de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal.

3.1. În motivarea cererii de apel, avocatul a invocat că:

- conținutul sentinței contestate în raport cu circumstanțele cauzei și piesele din dosar denotă caracterul abuziv, arbitrar, neîntemeiat și ilegal al actului judecătoresc, caracter ce derivă din examinarea superficială a cauzei penale și apreciere similară a probelor;

- drept probe care confirmă vinovăția lui Vieru Ștefan în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal, cu referire la faptele indicate mai sus, au fost invocate însăși declarațiile părților vătămate, răspunsul Tribunalului din Piacenza, informația de la Ambasada Italiei în Republica Moldova, copiile buletinului de identitate prezentate de către părțile vătămate organului de urmărire penală prin care se confirmă primirea de către Vieru Ștefan a banilor, dar și ordonanțele de pornire a urmăririi penale;

- reieșind din materialele cauzei, rezultă că urmărirea penală a fost pornită în baza ordonanței OUP a SUP a CPR Călărași, V. Verega din 07.09.2010, în baza indicilor constitutivi ai infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal, pe faptul că în perioada lunilor ianuarie - martie 2010, Vieru Ștefan, prin înșelăciune a însușit de la mai mulți locuitori ai raionului Călărași câte 300 Euro, pentru perfectarea actelor pentru plecarea în Italia, (f.d.I, Vol.I). Totodată, prin ordonanța Procurorului adjunct al raionului Călărași, Dumitru Triboi, din 02.02.2011 Vieru Ștefan a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal (f.d.107-108, Vol. II), aceasta a fost adusă la cunoștința avocatului la data de 08.02.2011, iar inculpatul Vieru Ștefan i-a fost adusă la cunoștință la data de 04.05.2012;

- cu trimitere la jurisprudența Curții Europene, partea apelantă indică că de fapt Vieru Ștefan Iurie a obținut calitatea de bănuț din data de 07.09.2010, odată cu dispunerea începerii urmăririi penale în privința ultimului;

- invocă încălcarea termenilor specificați la pct.3) alin.(2) al art.63 Cod de procedură penală, specificând că la momentul expirării a 3 luni de la 07.09.2010 (data obținerii calității de bănuț), organul de urmărire penală urma să se ghideze de prevederile menționate or, contrar acestora, în speță, se atestă că la 02.02.2011, Vieru Ștefan a fost pus sub învinuire prin ordonanța procurorului Dumitru Triboi

din cadrul Procuraturii raionului Călărași, conform elementelor infracțiunii prevăzute la art. 190 alin.(5) din Codul penal, adică cu omiterea termenului de 3 luni pentru înaintarea învinuirii, considerând că procurorul urma să înainteze învinuirea cel târziu la 07.12.2010;

- în opinia părții apărării, toate actele de procedură întocmite după expirarea termenului de menținere a persoanei în calitate de bănuț, sunt lovite de nulitate absolută. Această concluzie se răsfrânge și în privința rechizitoriului - ca act final de susținerea a învinuirii și sesizare a instanței de judecată;

- emiterea cu întârziere a ordonanței de punere sub învinuire a inculpatului prezintă o încălcare esențială a legii procesuale penale, care afectează drepturile și interesele legitime ale inculpatului, iar în baza art.94 alin.(1) pct. 8), alin.(2) din Codul de procedură penală este nulă și respectiv, în corespundere cu art.251 din Codul de procedură penală, devin nule și toate celelalte acte procedurale de la urmărirea penală. Iar în opinia părții apărării, această stare de lucruri, conduce la lipsa probelor admisibile, și în consecință, conduce la imposibilitatea determinării vinovăției persoanei ca un element indispensabil al laturii subiective ale infracțiunii;

- doar declarațiile părților vătămate neconsolidate de alte probe admisibile, nu sunt suficiente pentru a condamna inculpatul, atâta timp cât planează în privința faptei imputate acestuia o serie de dubii, relevând în acest sens jurisprudența CtEDO, specificând totodată că potrivit principiilor de drept procesual penal, nimeni nu este obligat să-și dovedească nevinovăția, sarcina probațiunii revenind acuzării, iar situația de dubiu este interpretată în favoarea celui acuzat;

- nu pot fi reținute și puse la baza sentinței nici mijloacele ale de probă, și anume: copia buletinului de identitate pe numele inculpatului Vieru Ștefan pe care este redată recipisa din 15.02.2010, prin care acesta confirmă primirea banilor în sumă de 300 Euro de la Popa Gheorghe (f.d.46, Vol. I); copia buletinului de identitate pe numele inculpatului Vieru Ștefan pe care este redată recipisa din 15.02.2010, prin care acesta confirmă primirea banilor în sumă de 300 Euro de la Popa Ion (f.d.50, Vol. I); copia buletinului de identitate pe numele inculpatului Vieru Ștefan pe care este redată recipisa nedată, prin care acesta confirmă primirea banilor în sumă de 600 Euro de la Reabov Mihail și Moroșan Veaceslav (f.d.63, Vol. I); copia buletinului de identitate pe numele inculpatului Vieru Ștefan pe care este redată recipisa din 01.03.2010, prin care acesta confirmă primirea banilor în sumă de 300 Euro de la Stratan Mihail (f.d.68, Vol. I); copia buletinului de identitate pe numele inculpatului Vieru Ștefan pe care este redată recipisa din 28.02.2010, prin care acesta confirmă primirea banilor în sumă de 300 Euro de la Lozovan Andrei (f.d.70, Vol. I); copia buletinului de identitate pe numele inculpatului Vieru Ștefan pe care este redată recipisa din 23.01.2010, prin care acesta confirmă primirea banilor în sumă de 900 Euro de la Mușinschi Grigore, Mladan Serghei și Stratan Serghei (f.d.75, 79, 84 Vol. I); copia buletinului de identitate pe numele inculpatului Vieru Ștefan pe care este redată recipisa din 03.03.2010, prin care acesta confirmă primirea banilor în sumă de 600 Euro de la

Pahomi Alexandru și Pahomi Ruslan (f.d.89, Vol. I); copia buletinului de identitate pe numele inculpatului Vieru Ștefan pe care este redată recipisa din 12.03.2010, prin care acesta confirmă primirea banilor în sumă de 300 Euro de la Bureacu (f.d.91, Vol. I); copia buletinului de identitate pe numele inculpatului Vieru Ștefan pe care este redată recipisa din 20.03.2010, prin care acesta confirmă primirea banilor în sumă de 300 Euro de la Lica Tatiana (f.d.96, Vol. I); copia buletinului de identitate pe numele inculpatului Vieru Ștefan pe care este redată recipisa din 15.02.2010, prin care acesta confirmă primirea banilor în sumă de 300 Euro de la Popa Gheorghe (f.d.46, Vol. I); copia contractului de muncă în limba italiană (f.d.99-101, Vol. I); copia buletinului de identitate pe numele inculpatului Vieru Ștefan pe care este redată recipisa, prin care acesta confirmă primirea banilor în sumă de 400 Euro de la Vacarciuc Petru (f.d.105, Vol. I); copia contractului de muncă în limba italiană (f.d.107-110, Vol. I); copia buletinului de identitate pe numele inculpatului Vieru Ștefan pe care este redată recipisa din 27.03.2010, prin care acesta confirmă primirea banilor în sumă de 600 Euro de la Olteanu Vitalie și Bafîr Sergiu (f.d.114, 119, Vol. I); copia buletinului de identitate pe numele inculpatului Vieru Ștefan pe care este redată recipisa din 24.02.2010, prin care acesta confirmă primirea banilor în sumă de 600 Euro de la Toma Ion (f.d.132, Vol. I); copia buletinului de identitate pe numele inculpatului Vieru Ștefan pe care este redată recipisa din 03.02.2010, prin care acesta confirmă primirea banilor în sumă de 300 Euro de la Trifan Simion (f.d.140, Vol. I); copia contractului de muncă în limba italiană (f.d.149-152, Vol. I); copia buletinului de identitate pe numele inculpatului Vieru Ștefan pe care este redată recipisa din 19.03.2010, prin care acesta confirmă primirea banilor în sumă de 400 Euro de la Borș Gheorghe (f.d.156, Vol. I); copia buletinului de identitate pe numele inculpatului Vieru Ștefan pe care este redată recipisa din 23.01.2010, prin care acesta confirmă primirea banilor în sumă de 900 Euro de la Iurceac Valeriu, Iurceac Sergiu și Iurceac Vitalii (f.d.170, Vol. I); copia buletinului de identitate pe numele inculpatului Vieru Ștefan pe care este redată recipisa din 01.03.2010, prin care acesta confirmă primirea banilor în sumă de 400 Euro de la Bobeică Ion (f.d.178, Vol. I); copia buletinului de identitate pe numele inculpatului Vieru Ștefan pe care este redată recipisa din 28.02.2010, prin care acesta confirmă primirea banilor în sumă de 300 Euro de la Curmei Constantin (f.d.5, Vol. II); copia buletinului de identitate pe numele inculpatului Vieru Ștefan pe care este redată recipisa din 15.02.2010, prin care acesta confirmă primirea banilor în sumă de 600 Euro de la Machidon Ion (f.d.14, 20, Vol. II); copia buletinului de identitate pe numele inculpatului Vieru Ștefan pe care este redată recipisa din 18.03.2010, prin care acesta confirmă primirea banilor în sumă de 300 Euro de la Roșea Irina (f.d.15, Vol. II); copia buletinului de identitate pe numele inculpatului Vieru Ștefan pe care este redată recipisa din 07.05.2010, prin care acesta confirmă primirea banilor în sumă de 300 Euro de la Gavriliță Iurie (f.d.24, Vol. II); copia buletinului de identitate pe numele inculpatului Vieru Ștefan pe care este redată recipisa din 03.03.2010, prin care acesta confirmă primirea banilor în sumă de 300 Euro de la Cojocari Andrei (f.d.27, Vol. II); copia buletinului de identitate pe numele inculpatului Vieru Ștefan pe care este redată recipisa din

15.03.2010, prin care acesta confirmă primirea banilor în sumă de 300 Euro de la Machidon Alexei (f.d.34, Vol. II); copia buletinului de identitate pe numele inculpatului Vieru Ștefan pe care este redată recipisa din 16.03.2010, prin care acesta confirmă primirea banilor de la Lidia Alexandrova (f.d.48, Vol. II); copia contractului de muncă în limba italiană (f.d.49-52, Vol. II); copia contractului de muncă în limba italiană (f.d.59-60, Vol. II);

- se invocă atât copiile de pe buletinul de identitate pe care sunt redată recipisele ce confirmă primirea de către inculpatul Vieru Ștefan a banilor, precum și copiile contractelor de muncă, nu este clar în ce mod au fost administrate, întrucât se constată lipsa cărorva ordonanțe sau procese - verbale de ridicare, de examinare, precum și a cărorva ordonanțe de anexare la cauza penală și recunoaștere în calitate de mijloc material de probă;

- același lucru este valabil și în cazul răspunsului Ambasadei Italiei în Moldova (f.d.104, Vol. II) și răspunsului la comisia rogatorie (f.d.98-101, Vol. II), care suplimentar nu întrunește elementele unui act oficial, nefiind cusut, sigilat și semnat pe fiecare pagină;

- partea apărării invocă critici și pe epizoadele în privința părților vătămate de la care se pretinde, că inculpatul a însușit mijloace bănești, și anume de la Bușneac Denis mijloace bănești în sumă de 300 Euro, care conform cursului oficial stabilit de BNM constituiau 5315,97 MDL; Musteață Vladimir mijloace bănești în sumă de 300 Euro, care conform cursului oficial stabilit de BNM constituiau 5315,97 MDL; Brăguță Serghei mijloace bănești în sumă de 300 Euro, care conform cursului oficial stabilit de BNM constituiau 5315,97 MDL; Doriță Vasile mijloace bănești în sumă de 300 Euro, care conform cursului oficial stabilit de BNM constituiau 5315,97 MDL, cauzându-le părților vătămate o daună materială în proporții considerabile, în valoare de 21263,88 MDL;

- se invocă dezacordul cu soluția primei instanțe pentru condamnarea lui Vieru Ștefan inclusiv pe episoadele de însușire a mijloacelor bănești de la partea vătămată Lepilov Serghei în sumă de 6100 euro echivalentul a 99617,88 MDL; de la Vaserștein Andrei în sumă de 300 Euro, care conform cursului oficial stabilit de BNM constituiau 5287,56 MDL; Vaserștein Nicolae XXXXX în sumă de 300 Euro, care conform cursului oficial stabilit de BNM constituiau 5287,56 MDL, cauzându-le astfel părților vătămate o daună materială în proporții considerabile, în valoare totală de 10575,12 MDL;

- apărarea nu este de acord cu condamnarea lui Vieru Ștefan nici pe epizoadele de însușire a mijloacelor bănești de la părțile vătămate Borș Irina în sumă de 600 Euro, echivalentul a 9636,18 Euro; de la Bobescu Ruslan în sumă de 600 Euro, echivalentul a 9636,18 Euro, cauzându-le o daună materială în proporții considerabile, în valoare totală de 19272,36 MDL; de la părțile vătămate Untilă Victor în sumă de 1200 Euro, echivalentul a 20064,12 MDL; de la Dogodet Ina în sumă de 600 Euro, echivalentul a 10032,06 MDL; de la Dogodet Liviu în sumă de 600 Euro, echivalentul a 10032,06 MDL, cauzându-le astfel părților vătămate o daună materială în proporții considerabile, în valoare totală de 40128,24 MDL;

- nu este de acord nici cu condamnarea pe epizodul însușirii de către Vieru Ștefan de la partea vătămată Prisăcari Lilia mijloace bănești în sumă de 3600 Euro, care conform cursului oficial stabilit de BNM constituia 59654,52 MDL, cauzându-i o daună materială în proporții mari, partea apelantă menționează că Vieru Ștefan a fost pus sub învinuire prin ordonanța din 23.12.2010, emisă de către procurorul în cadrul Procuraturii Anenii Noi, Ludmila Calion, și adusă la cunoștința inculpatului Vieru Ștefan la data 03.04.2012, cu participarea unui apărător fără împuternicirile corespunzătoare;

- relevând prevederile art.70 alin.(7) Cod de procedură penală, apărarea invocă că pretinsul mandat, nu reprezintă un mandat al biroului de avocați, acesta nefiind în corespundere cu prevederile Hotărîrii Guvernului nr. i 175 din 21 decembrie 2010 „Cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului”, (f.d.66, Vol. III);

- prin ordonanța din 07 iulie 2011, emisă de către procurorul în cadrul Procuraturii Anenii Noi, Ludmila Calion, Vieru Ștefan a fost pus sub învinuire fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal, însă, apelantul invocă că această ordonanță nu a fost adusă la cunoștința lui Vieru Ștefan și nici a apărătorului său, lipsind careva mențiuni în acest sens (f.d.85, Vol. III), respectiv, prin prisma art.282 alin.(2), (3) Cod de procedură penală, invocând că aceste acte sunt lovite de nulitate;

- cu referire la epizoadele privind condamnarea lui Vieru Ștefan privind însușirea mijloacelor bănești de la părțile vătămate Ștefan Valeriu suma de 600 Euro, care conform cursului oficial stabilit de BNM constituia suma ce 10679,82 MDL; de la Cebanu Gheorghe, Strah Serghei și Condrea Vergiliu a câte 800 Euro de la fiecare, adică de 2400 Euro, care conform cursului oficial stabilit de BNM constituia suma de 37067,76 MDL, cauzându-le astfel părților vătămate daune în proporții considerabile, partea apelantă invocă că din materialele cauzei rezultă, că Vieru Ștefan s-a eschivat atât de la urmărirea penală, cât și de la examinarea cauzei în instanța de judecată, inclusiv prin părăsirea teritoriului Republicii Moldova, iar la data de 21.09.2013, Vieru Ștefan, urmărit internațional pentru arest și extrădare la solicitarea Inspectoratului de poliție al sectorului Centru, mun. Chișinău, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) Cod penal, în cadrul cauzei penale nr. 2010012148, pornite la 14.12.2010, a fost reținut pe teritoriul Ungariei;

- autoritățile ungare l-au extrădat pe Vieru Ștefan doar pentru a fi urmărit penal și condamnat în baza infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) Cod penal, finalizată deja cu sentință de condamnare, iar cu referire la infracțiunile incriminate la moment, nu există consimțământul statului ungar pentru urmărirea și condamnarea lui Vieru Ștefan, iar în situația dată, în opinia apărării, toate actele sunt lovite de nulitate. Mai mult decât atât, la materialele cauzei nu există nici un act prin care statul a renunțat la regula specialității în cazul lui Vieru Ștefan;

- invocându-se prevederile art.8, 389 Cod de procedură penală, partea apelantă a susținut că careva probe pertinente, utile și admisibile prezentate de către partea acuzării care ar confirma vinovăția lui Vieru Ștefan în comiterea

infracțiunilor incriminate nu au fost identificate, motiv din care solicită achitarea lui Vieru Ștefan în baza art. 190 alin.(5) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2018, apelul declarat de avocatul Popa Alexandru în numele inculpatului Vieru Ștefan a fost respins ca nefondat, cu menținerea fără modificări a sentinței.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că, deși inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea acțiunilor descrise în actul de învinuire, vina lui Vieru Ștefan în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal, este dovedită integral prin cumulul de probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele cum ar fi declarațiile părților vătămate și recipisele eliberate de către acestea.

Prin întregul sistem de probe cercetat și apreciat prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală și care succesiv coroborează între ele, se constată cu certitudine, că Vieru Ștefan a comis infracțiunea imputată lui și că acțiunile acestuia au fost corect calificate de către instanța de fond în baza art. 190 alin. (5) din Cod penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșită în proporții deosebit de mari or, la materialele cauzei sunt anexate suficiente probe ce indică cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

Luând în considerare particularitățile ce caracterizează infracțiunea prevăzută de art. 190 Cod penal, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond care ferm a constatat că inculpatul Vieru Ștefan a comis infracțiunea de escrocherie or, cumulul de probe pertinente și concludente prezentate în sprijinul învinuirii cercetate și apreciate de către prima instanță în cadrul examinării cauzei penale și care au fost supuse verificării în instanța de apel, dovedesc în întregime vinovăția inculpatului, iar temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu au fost stabilite, acestea fiind obținute cu respectarea normelor de procedură penală, coroborează între ele și pe deplin dovedesc vinovăția inculpatului.

Instanța de apel a invocat că, linia de demarcație dintre infracțiunea de escrocherie și încălcarea normelor de drept civil trebuie făcută luându-se în considerare două aspecte de maximă importanță: atitudinea făptuitorului față de faptul transmiterii lui a bunurilor; prezența disponibilității efective a făptuitorului de a-și executa angajamentele.

Astfel, a menționat că Vieru Ștefan nu avea careva raporturi reglementate prin acte juridice, care să-i asigure posibilitatea rambursării sumei de bani primite, acest fapt fiind cunoscut făptuitorului, nu însă și părților vătămate, or nu s-a demonstrat prin nici o probă că sumele primite de la aceștia au fost introduse legal în contul realizării scopurilor invocate.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că din analiza coroborată a materialului probator, prima instanță a stabilit cert că inculpatul chiar de la început nu a avut intenția să execute obligațiile financiare asumate față de părțile vătămate (57 la număr), iar datorită acestui fapt dânsul a recurs la procedee frauduloase în detrimentul victimelor, invocând diferite motive în acest sens,

precum că are influență asupra unui cetățean Italian din or. Piacenza, Italia și a asigurat părțile vătămate că are posibilitatea de a le perfecta viză, contract de muncă, pașaport și cetățenie română, în vederea plecării la muncă în Italia și a înșușit de la aceștia mijloace financiare, iar la începutul lunii octombrie 2010, urmărind același scop a închiriat de la SRL „Lux Carent” un automobil de model „BMW 525 DL- 39, cu numărul de înmatriculare XXXXX, ce aparținea cu drept de proprietate cet. Sochircă. După închirierea automobilului, ducându-l în eroare pe cet. Lepilov că automobilul dat îi aparține lui cu drept de proprietate, sub pretext că dorește să-l comercializeze, l-a vândut lui Serghei Lepilov contra sumei de 6100 euro asigurându-l că în zilele următoare îi va perfecta la organele abilitate actele privind transmiterea dreptului de proprietate, însă în aceeași zi, Vieru Ștefan ducându-l în eroare pe Lepilov Serghei că are nevoie să soluționeze unele chestiuni, i-a cerut cu împrumut, promițându-i că-i restituie în timpul apropiat, însă, după primirea automobilului a dispărut, fără a-și onora promisiunea, astfel, inculpatul a înșușit mijloacele financiare de la părțile vătămate, cauzându-le acestora un prejudiciu în proporții deosebit de mari.

Prima instanță just a stabilit că prin însăși acțiunile sale, Vieru Ștefan a demonstrat că a urmărit intenția de a înșuși sumele primite de la părțile vătămate, atunci când în fapt nu a întreprins real careva acțiuni de a perfecta vize, contracte de muncă, pașapoarte și cetățenie română, în vederea plecării la muncă în Italia, nu răspundea la apelurile părților vătămate, se eschiva de la întâlnirile cu aceștia și abia după transmiterea cauzei penale în instanța de judecată a inițiat acțiuni de restituire a prejudiciilor cauzate.

În opinia instanței de apel, prima instanță a înlăturat prezumția de nevinovăție a inculpatului Vieru Ștefan, stabilind cert că declarațiile părților vătămate și a martorilor, în cumul cu alte probe administrate, dovedesc contrariul și anume vinovăția lui Vieru Ștefan în comiterea infracțiunii de escrocherie

Instanța de apel a respins ca fiind neplauzibile argumentele apelanților care, invocând jurisprudența CtEDO, menționează că inculpatul Vieru Ștefan a dobândit calitatea de bănuț prin ordonanța din 07.09.2010, când a fost pornită urmărirea penală în privința lui Vieru Ștefan, astfel că învinuirea urma să-i fie înaintată acestuia cel târziu la 07.12.2010, respectiv consideră că actele întocmite după acest termen sunt lovite de nulitate absolută, inclusiv rechizitoriul, or, din materialele cauzei se atestă că potrivit ordonanței din 07.09.2010, s-a dispus urmărirea penală în baza semnelor componente de infracțiune prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal (f.d.1 Vol. I,) și nu în privința persoanei concrete - Vieru Ștefan, respectiv calitatea de bănuț nu-i poate fi imputată acestuia din 07.09.2010 așa cum indică partea apărării.

Instanța de apel a respins la criticile părții apărării care invocă nulitatea probelor precum că copiile buletinului de identitate pe care sunt redată recipisele ce confirmă primirea banilor de către Vieru Ștefan, a contractelor de muncă, în acest sens invocând lipsa consemnării cărorva acțiuni ale organului de urmărire penală privind administrarea acestora, inclusiv a răspunsului Ambasadei Italiei în Moldova și a răspunsului la comisia rogatorie, care se invocă că nu întrunesc

elementele unui act oficial, nefiind cusut, sigilat și semnat pe fiecare pagină, în acest sens, preluând argumentarea primei instanțe, care just a relevat, că probele obținute într-un mod ilegal nu constituie în sine o încălcare a dreptului inculpatului la un proces echitabil. Curtea europeană a drepturilor omului a precizat {cazul Schenk v. Elveția din 12 iulie 1988) că utilizarea unei înregistrări ce poartă semnele ilegalității deoarece nu este ordonată de către judecătorul de instrucție, nu este o încălcare a unui proces echitabil, deoarece apărarea a avut posibilitatea de a contesta autenticitatea înregistrărilor, astfel stabilind că apărarea inculpatului Vieru Ștefan nu a apelat pe parcursul urmăririi penale la prevederile art.251 Cod de procedură penală „încălcările care atrag nulitatea actelor procedurale” și nici nu au contestat prin contestații în scris acțiunile organelor de urmărire penală nici la terminarea urmăririi penale, când inculpatul a făcut cunoștință cu materialele dosarului, iar prin prisma jurisprudenței CEDO probele obținute într-un mod ilegal nu constituie în sine o încălcare a dreptului inculpatului la un proces echitabil în cazul în care apărarea a avut posibilitate de a contesta autenticitatea lor, dar nu a făcut-o în modul necesar.

La fel, instanța de apel a considerat relevantă în acest sens și concluzia primei instanțe care a menționat, că încălcările procesuale ce au fost admise, la care face trimitere partea apărării, sunt niște încălcări de procedură, care nu au tangență cu suportul probator în baza căruia a fost demonstrată vinovăția inculpatului, pe motiv că art.94 Cod de procedură penală se referă cu totul la alte categorii de încălcări admise de organul de urmărire penală ce nu pot fi admise ca probe în procesul penal, iar în cazul dat încălcările nu se răsfrâng asupra vinovăției inculpatului Vieru Ștefan.

Prima instanță, corect a apreciat declarațiile martorilor și a părților vătămate prin cumul cu alte probe, iar instanța de apel nu le-a supus cărorva dubii, deoarece aceștia au făcut declarații sub jurământ, fiind preîntâmpinați pentru răspunderea penală în cazul dării unor declarații mincinoase. Mai mult aceștia au făcut declarații similare, coerente și la etapa urmăririi penale, respectiv declarațiile martorilor și a părților vătămate, coroborate cu circumstanțele stabilite din documentele și procesele-verbale ale acțiunilor procesuale, care au fost cercetate în ședința de judecată a primei instanțe de fond cât și în instanța de apel, sunt concludente, pertinente, utile și veridice și nu sunt contrare prevederilor alin.(3) din art.90 Cod de procedură penală.

Coroborând declarațiile martorilor și ale părților vătămate cu cele ale inculpatului, instanța de apel a constatat, că partea apelantă încearcă să minimalizeze acțiunile pe care le-a întreprins făptuitorul și efectele acestora în vederea excluderii caracterului penal al acțiunilor întreprinse, explicând într-un mod justificativ circumstanțele petrecute, declarații pe care instanța de apel le respinge, inclusiv respinge ca neîntemeiate și argumentele în care se invocă că acțiunile inculpatului nu constituie infracțiune, în condițiile în care, toate probele administrate în speță indică direct la comiterea escrocheriei de către inculpatul Vieru Ștefan.

Instanța de apel a respins argumentele invocate în susținerea poziției de apărare a inculpatului precum, că Vieru Ștefan a fost extrădat de autoritățile ungare fiind acuzat de infracțiunea prevăzută de art. 190 alin.(2) Cod penal, lipsind acordul acestora în vederea extrădării inculpatului pentru capătul de învinuire în baza art. 190 alin.(5) Cod penal, or, în acest sens, se remarcă poziția contradictorie a părții apărării, deoarece ultimii însăși confirmă că cauza de învinuire a lui Vieru Ștefan în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) Cod penal, pentru care a fost extrădat inculpatul de autoritățile ungare, s-a finalizat deja, existând o hotărâre judecătorească în cauza dată.

Instanța de apel a reținut, că prin sentința Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 16 iulie 2015, Vieru Ștefan a fost recunoscut vinovat și condamnat la pedeapsă cu amendă, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal (f.d.165-168, vol. XIII).

Totodată, instanța de apel a reiterează, că la 09 octombrie 2013 prin încheierea Judecătoriei Călărași, inculpatului Vieru Ștefan i-a fost înlocuită măsura preventivă liberarea provizorie sub control judiciar cu arestul preventiv pe un termen de 30 de zile, ce va curge de la momentul reținerii, dar totodată acesta nu a fost anunțat în căutare pentru a putea fi extrădat de pe teritoriul Ungariei, respectiv, în cauza dată, privind acuzarea lui Vieru Ștefan în baza art. 190 alin.(5) Cod penal, lipsește careva solicitare către autoritățile ungare în vederea extrădării inculpatului, or în această cauza nici nu a fost efectuată o astfel de solicitare, fapt ce denotă netemeinicia criticilor acestora în acest sens.

Ce ține de alegațiile apărătorului cu referire la faptul că în materialele cauzei nu există nici un act prin care statul a renunțat la regula specialității în cazul lui Vieru Ștefan, instanța de apel a reținut că potrivit prevederilor art.543 alin.(3) pct.3) Cod procedură penală, statul solicitant poate renunța la respectarea regulii specialității numai dacă: persoana, după părăsirea teritoriului statului solicitant, s-a reîntors sau a fost trimisă înapoi de către un stat terț, astfel, corect fiind stabilit, că Vieru Ștefan a părăsit benevol teritoriul Republicii Moldova de câteva ori, una din care fiind prin punctul de trecere Leușeni-Albița la 09.11.2017, fapt confirmat prin extrasul din Acces Web, ulterior revenind benevol în Republica Moldova, iar în situația dată sunt aplicabile prevederile art.543 alin.(3) pct.3) Cod procedură penală și statul este în drept să renunțe la respectarea regulii specialității, respectiv Vieru Ștefan poate fi tras la răspundere penală în conformitate cu art. 190 alin.(5) Cod penal.

Prin urmare, instanța de apel este fermă de constatările primei instanțe asupra calificării și încadrării juridice a faptei inculpatului Vieru Ștefan, care au fost deduse din caracteristicile infracțiunii imputate și care se regăsesc cu certitudine în temeiul art. 190 alin. (5) Cod penal.

Prima instanță a luat în considerare caracterul și gradul de pericol social al crimei comise, personalitatea inculpatului, lipsa circumstanțelor atenuante cât și lipsa celor agravante răspunderii prevăzute de legislația penală, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, concluzionând întemeiat asupra faptului, că sentința de condamnare, în prezenta cauză penală,

va avea un efect preventiv serios atât pentru inculpat, cât și pentru alte persoane predispuse la comiterea unor astfel de infracțiuni și va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale Republicii Moldova sunt apărate, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

5. Decizia instanței de apel din 27 noiembrie 2018, pronunțată integral la **28 decembrie 2018**, a fost atacată cu recurs ordinar de către:

- avocatul Popa Alexandru în numele inculpatului, la **14 ianuarie 2019**, prin care invocând temeiurile prevăzute la **pct. 6) și 11) alin. (1) art. 427** Cod de procedură penală, a solicitat casarea integrală a decizie, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se dispună încetarea procesului penal pe motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală, pe motivul încălcării regulii specialității;

- inculpatul Vieru Ștefan, la **14 ianuarie 2019**, prin care invocând temeiurile prevăzute la **pct. 6) și 11) alin. (1) art. 427** Cod de procedură penală, a solicitat casarea integrală a decizie, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel sau dispunerea încetării procesului penal pe motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5.1. În motivarea recursului ordinar, avocatul a invocat că:

- analiza conținutului deciziei contestate în raport cu circumstanțele cauzei și piesele din dosar denotă caracterul abuziv, arbitrar, neîntemeiat și ilegal al actului judecătoresc, caracter ce derivă din examinarea superficială a cauzei penale, deoarece hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus neclar, iar instanța a admis o eroare gravă de fapt;

- ține de obligația instanței să-și motiveze hotărârea, fapt ce rezultă și din prevederile art. 6 § 1 din Convenție. Hotărârile pronunțate de instanțele judecătorești trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Sub acest aspect prezintă relevanță că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură. Relevante cauzei sunt și mențiunile trasate de Curtea Europeană privind aplicabilitatea art. 6 din Convenție, care garantează dreptul fiecărei persoane la un proces echitabil, unde s-a specificat că orice instanță este obligată să-și motiveze hotărârea adoptată, or aceasta face parte din setul de garanții stabilite de CtEDO pentru existența unui proces echitabil;

- Vieru Ștefan a fost condamnat de două ori pe episodul ce ține de dobândire la data de XXXXX, a mijloacelor bănești de la Cebanu Grigore, Strah Serghei și Condrea Virgiliu în sumă de 2400 Euro, câte 800 Euro de la fiecare, acest fapt rezultă cu certitudine din sentința instanței de fond din 07 martie 2018, și anume pag.4, par.2, unde se indică că „tot el, este învinuit în aceea că la data de XXXXX,

aproximativ orele 1300, aflându-se în preajma Centrului comercial XXXXX, situat pe XXXXX, mun. Chișinău, urmărind același scop, asigurându-i pe cet. Grigore Cebanu, Serghei Strah și Virgiliu Condrea că are posibilitatea de a perfecta vize și contracte de muncă în vederea plecării la muncă în Italia, a însușit de la fiecare câte 800 Euro, în total 2400 Euro, care conform cursului oficial al BNM stabilit pentru acea zi constituia 37067,76 MDL. Însă în realitate el nu avea nici o posibilitate legală și autorizație necesară de a practica asemenea gen de activitate și a însușit banii dați în scopuri personale”, și pag.5 par.4, unde instanța indică în mod concretizat că „tot el la XXXXX, aproximativ orele XXXXX, aflându-se pe str. XXXXX, mun. Chișinău, în apropierea Centrului comercial XXXXX, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, susținând prin înșelăciune că poate să organizeze perfectarea actelor necesare angajării la muncă în Italia, a obținut de la Cebanu Grigore, Strah Serghei și Condrea Virgiliu a câte 800 Euro, de la fiecare, în total 2400 Euro, care conform cursului oficial al BNM la data primirii banilor constituia suma de 3 706 7,76 MDL. În ceea ce privește decizia instanței de apel din 27 noiembrie 2018, acest aspect se regăsește la pag.4 par.5 și pag.6 par. 1;

- potrivit prevederilor art.22 Cod de procedură penală, nimeni nu poate fi urmărit de organele de urmărire penală, judecat sau pedepsit de instanța judecătorească de mai multe ori pentru aceeași faptă. Conform art.4 din Protocolul nr.7 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, principiul non bis in idem stipulează că „nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiasi stat pentru săvârșirea infracțiunilor pentru care a fost deja condamnat printr-o hotărîre definitivă conform legii și procedurii penale ale aceluiasi stat;

- acuzația adusă lui Vieru Ștefan și reținută de instanță, se referă la aceleași fapte cu caracter penal, la aceleași acțiuni și în privința aceleiași persoane. Sub acest aspect prezintă relevanță cauza Sergey Zolotukhin v. Rusia, 10 februarie 2009, §§ 81-82, în care Curtea Europeană a reținut că articolul 4 din Protocolul nr. 7 interzice ca o a doua infracțiune să fie pedepsită în baza unor fapte identice în mod substanțial cu cele care au servit ca bază pentru prima infracțiune, indiferent de încadrarea sa juridică;

- în ceea ce privește episoadele potrivit căroră, „tot Vieru Ștefan, în perioada XXXXX, urmărind același scop (fără a se indica concret scopul), s-a prezentat unui grup de locuitori al raionului Călărași drept persoană de încredere a unui cetățean din or. Piacenza, Italia, pe nume Enrico Sgrobat, comunicându-le că la rugămintea ultimului se ocupă cu selectarea muncitorilor din Republica Moldova și dispune de posibilități reale în vederea perfectării vizelor și contractelor de muncă în decurs de aproximativ 1-2 luni, în vederea plecării acestora la muncă (în domeniul construcției) în Italia, cu condiția achitării inițiale a unei sume de 300 Euro..”, instanța de apel în mod eronat, preluând doar prima parte a sintagmei din dispozitiv, a stabilit că Vieru Ștefan nu a dobândit calitatea de bănuț prin ordonanța din 07.09.2010, deoarece prin această ordonanță s-a dispus urmărirea penală în baza semnelor componente de infracțiune prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal și nu în privința persoanei concrete - Vieru Ștefan;

- contrar, celor reținute de instanța de apel, se constată că urmărirea penală a fost pornită în baza ordonanței din 07.09.2010, emisă de către Ofițerul de urmărire penală al SUP CPR Călărași, în baza semnelor componente de infracțiune prevăzute de art. 190 alin.(1) din Codul penal, pe faptele expuse în dispozitiv(f.d.1, Vol. I);

- din decizia instanței de apel, cu excepția faptului că calitatea de bănuț a lui Vieru Ștefan nu decurge de la data pornirii urmării penale, nu rezultă alte date și în baza cărora acte, inculpatului i-a fost atribuită această calitate. De altfel, circumstanțele cauzei penale vizate impuneau cercetarea multiaspectuală, echitabilă, obiectivă a tuturor aspectelor acesteia, inclusiv și respectarea tuturor prevederilor normative de principiu ale legislației procesuale naționale. Însă, prin sentința și decizia pronunțată în privința lui Vieru Ștefan s-a admis o ingerință în dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO, prin însăși faptul că atât instanța de fond, cât și cea de apel a purces la aprecierea probelor sub aspectul confirmării sau nu a vinovăției inculpatului, în timp ce existau circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală a inculpatului;

- odată cu pornirea urmării penale, organul de urmărire penală a stabilit existența bănuții rezonabile care a constituit obiectul cercetărilor în cauza penală nominalizată, acțiunile constatate fiind imputate anume lui Vieru Ștefan. Respectiv, prin ordonanța din 02.02.2011, Vieru Ștefan a fost pus sub învinuire în afara termenului de trei luni, contrar prevederilor art. 63 alin. (2) pct. 3), alin. (3) Cod de procedură penală, or potrivit cazului din speță, calitatea de bănuț a lui Vieru Ștefan se impunea a fi calculată din momentul pornirii urmării penale, și anume din 07.09.2010, și a expirat la 07.12.2010 - dată la care organul de urmărire penală urma în mod obligatoriu și necondiționat să-l scoată pe Vieru Ștefan de sub urmărire penală;

- reieșind din legea procesual-penală națională coroborată cu jurisprudența Curții Europene, statutul de bănuț al unei persoane nu este atribuit acesteia nemijlocit doar prin ordonanța de recunoaștere în această calitate, după cum subînțelege instanța de apel, ci poate îmbrăca și alte forme, acest caracter avându-l orice act implicit, care întrunește condițiile enumerate de legiuitor și conține o acuzație penală directă în privința unei persoane;

- sub acest aspect prezintă relevanță decizia Curții Constituționale de inadmisibilitate a sesizării nr.123g/2016 privind excepția de neconstituționalitate a art. 274 alin.(7) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova (începerea urmării penale) nr. 12 din 07.02.2017, Monitorul Oficial nr.85-91/38 din 24.03.2017, s-a indicat expres că toate acțiunile procesuale care se desfășoară la etapa premergătoare urmării penale au un caracter, sui generis, concentrat asupra scopului de a stabili și confirma existența bănuții rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni și este circumscrisă termenului de 30 de zile de la momentul sesizării sau autosesizării organului de urmărire penală sau a procurorului;

- pornind de la natura scopului acțiunilor la etapa premergătoare urmării penale, acestea se rezumă la constatarea faptei infracționale (in rem), însă nu și la

formularea unei învinuiri în privința persoanei (în personam). Această regulă se aplică și la etapa pornirii urmăririi penale. Așadar, în ordonanța de începere a urmăririi penale se menționează doar fapta care a condiționat emiterea acesteia (in rem), or, în cazul existenței unei bănuieli rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni de către o persoană concretă, organul de urmărire penală în asemenea situație trebuie să-i acorde toate garanțiile caracteristice unei acuzații în materie penală. Totodată, potrivit art. 7 alin. (6) Cod de procedură penală, hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea lor prevederi legale sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de decată și pentru persoanele participante la procesul penal;

- atât prima instanță, cât și instanța de apel nu a reținut că a fost depășit termenul menținerii lui Vieru Ștefan în calitate de bănuit și nu a fost încălcată procedura punerii sub învinuire a acestuia. Astfel, instanța de apel a ignorat jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 22 și art. 24 Cod de procedură penală, fapt ce lezează dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;

- instanțele în mod eronat au concluzionat, că Vieru Ștefan putea fi urmărit penal și tras la răspundere penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal, deoarece potrivit art.543 alin.(3) pct.3) Cod de procedură penală, statul poate renunța la regula specialității dacă inculpatul a părăsit teritoriul Republicii Moldova și ulterior a revenit în acest stat, or, materialele cauzei atestă că anume prin scrisoarea Inspectoratului General al Poliției nr.34/33-9547 din 23.09.2013, se confirmă că la data de 21.09.2013, pe teritoriul Ungariei a fost reținut Vieru Ștefan XXXXX, a.n. XXXXX, urmărit internațional pentru arest și extrădare la solicitarea IP Centru al DP Chișinău, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) Cod penal. Tot prin această scrisoare, se solicită Procurorului-Șef al Secției Cooperare Internațională și Integrare Europeană a Procuraturii Generale, Anatol Pîrnău, de a întreprinde măsurile de rigoare în vederea extrădării lui Vieru Ștefan în Republica Moldova.(f.d.28, Vol. XIII);

- prin scrisoarea Procuraturii generale nr.7-168/11-3423 din 25.09.2013, se solicită „urgent” Procuraturii raionului Călărași de a informa către 10.10.2013 despre stadiul urmăririi penale în cauza penală în privința lui Vieru Ștefan și despre necesitatea inițierii procedurii de extrădare, în cel din urmă caz, urmează să fie prezentate actele indicate în lista. (f.d.29, Vol. XIII);

- prin scrisoarea nr. 7-168/11-5056 din 24.10.2014, Procuratura Generală informează și solicită, inclusiv Procuraturii raionului Călărași, că Vieru Ștefan a fost extrădat la 06.02.2014 din Ungaria, pentru tragere la răspundere penală pentru săvârșirea infracțiuni prevăzute de art. 190 alin.(2) lit.C9 Cod penal, fiind necesară respectarea prevederilor art.543 Cod de procedură penală (Regula specialității), (f.d.31, Vol. XIII);

- conform răspunsului Procuraturii Generale nr.7.1-168/11-395 din 01.02.2018, se constată că Vieru Ștefan a fost extrădat din Ungaria în Republica

Moldova, în vederea tragerii la răspundere penală în cadrul cauzei penale nr.2010012148, pornite în baza elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal. Conform informației furnizate de Procuratura mun. Chișinău, oficiul Centru, cauza penală a fost diferită justiției, pe caz la 16.07.2015, de către Judecătoria Centru, mun. Chișinău, fiind emisă sentință de condamnare;

- într-adevăr, prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 16.07.2015, Vieru Ștefan a fost recunoscut culpabil pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsa sub formă de amendă în cuantum de 700 unități convenționale, ceea ce constituie 14000 (paisprezece mii) MDL, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de operațiuni patrimoniale pe un termen 3 ani. (f.d.165-168, Vol. XIII);

- infracțiunea în legătura cu a extrădat Vieru Ștefan, și în legătură cu care a existat acordul statului ungar de urmărire penală și tragere la răspundere penală a avut ca finalitate sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 16.07.2015. este de menționat și faptul că autoritățile statului cunoșteau cu certitudine faptul că Vieru Ștefan este urmărit penal în mai multe cauze penale, care au fost săvârșite până la extrădarea acestuia. Mai mult decât atât, prin încheierea Judecătoriei Călărași din 12.08.2014 s-a dispus transmiterea cauzei penale de învinuire a lui Vieru Ștefan în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal, pentru examinarea posibilității de conexare cu cauza penală de învinuire a lui Vieru Ștefan în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal, aflată în procedura Judecătoriei Centru, mun. Chișinău (cauza penală în temeiul căreia s-a solicitat extrădarea). În cele din urmă, prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 16.09.2014, s-a refuzat în conexarea cauzelor penale respective, cauza fiind restituită pentru judecare Judecătoriei Călărași;

- atât instanța de fond, cât și cea de apel, indică că acordul statului ungar pentru urmărirea penală și tragerea la răspundere penală a lui Vieru Ștefan în baza art. 190 alin.(5) Cod penal, nu există. La caz, urmează fi reținută omisiunea procurorului în acest sens;

- potrivit art. 14 alin.(1) din Convenția europeană de extrădare din 13.12.1957, ratificată prin Hotărîrea Parlamentului nr.1183 din 14.05.1997, în vigoare pentru Republica Moldova din 26.06.1997, persoana care va fi predată nu va fi nici urmărită, nici judecată, nici deținută în vederea executării unei pedepse sau măsuri de siguranță, nici supusă oricărei alte restricții a libertății sale individuale, pentru orice fapt anterior predării, altul decât cel care a motivat extrădarea, în afară de cazurile următoare: a) când partea care a predat-o consimte. O cerere va fi prezentată în acest scop, însoțită de actele prevăzute la art. 12 și de un proces-verbal judiciar consemnând declarațiile extrădatului. Acest consimțământ se va da atunci când infracțiunea pentru care este cerut atrage ea însăși obligația de extrădare potrivit prezentei Convenții; b) când, avînd posibilitatea să o facă, persoana extrădată nu a părăsit în cele 45 de zile următoare eliberării sale definitive teritoriul părții căreia îi fusese predată ori dacă s-a înapoiat acolo după ce l-a părăsit;

- în conformitate cu prevederile art. 543 alin.(1) Cod de procedură penală, persoana care a fost extrădată de un stat străin nu poate fi trasă la răspundere penală și condamnată, supusă executării pedepsei, precum și transmisă unui stat terț spre pedepsire, pentru infracțiunea săvârșită de ea pînă la extrădare, pentru care ea nu a fost extrădată, dacă în privința acestei cauze lipsește consimțământul statului străin care a extrădat-o;

- una din condițiile extrădării se conține la pct. 1), alin. (2), art.543 Cod de procedură penală care stipulează că extrădarea se acordă numai dacă se garantează că persoana nu va fi pedepsită în statul solicitant fără consimțământul Republicii Moldova pentru un motiv apărut anterior predării sale, cu excepția infracțiunii pentru care se acordă extrădarea, și libertatea ei personală nu va fi limitată, iar ea nu va fi persecutată prin intermediul măsurilor ce pot fi luate și în absența ei;

- renunțarea la regula specialității conform legislației naționale, este reglementată de prevederile art.543 alin.(3) Cod de procedură penală, conform cărora statul solicitant poate renunța la respectarea regulii specialității numai dacă: 1. Republica Moldova și-a dat acordul de a efectua urmărirea penală sau de a pune în executare o sentință ori o altă sancțiune în privința unei infracțiuni facultative sau de a preda, transfera sau deporta într-un alt stat; 2. persoana nu a părăsit teritoriul statului solicitant timp de 45 de zile de la încheierea procedurii pentru care a fost acordată extrădarea ei, deși a avut posibilitatea și dreptul să o facă; 3. persoana, după părăsirea teritoriului statului solicitant, s-a reîntors sau a fost trimisă înapoi de către un stat terț; 4. se acordă extrădarea simplificată;

- reieșind din prevederile actului internațional și celor din Codul de procedură penală, se constată că temeiurile de renunțare a statului la regula specialității, prevăzute de Convenția europeană de extrădare din 13.12.1957, sunt mai restrînse și mai clare, decît cele reglementate de art.543 alin.(3) Cod de procedură penală;

- cu referire la temeiul în baza căruia, statul, în cazul lui Vieru Ștefan a renunțat la regula specialității, art. 14 alin.(1) lit. b) al Convenției europene de extrădare din 13.12.1957, stipulează că renunțarea la regula respectivă poate avea loc când, avînd posibilitatea să o facă, persoana extrădată nu a părăsit în cele 45 de zile următoare eliberării sale definitive teritoriul părții căreia îi fusese predată ori dacă s-a înapoiat acolo după ce l-a părăsit. Prin urmare, Convenția condiționează părăsirea de către persoana extrădată a statului căruia îi fusese predat în termen de 45 de zile, următoare eliberării sale definitive;

- nici din sentința instanței de fond, și nici din decizia instanței de apel nu fost elucidate circumstanțele și perioada în care Vieru Ștefan ar fi părăsit teritoriul Republicii Moldova, și dacă este sau nu încălcat termenul de 45 de zile eliberării sale definitive;

- din argumentarea a instanței de apel, rezultă că la 09.10.2013 prin încheierea Judecătoriai Călărași în privința lui Vieru Ștefan a fost modificată măsura preventivă din liberare provizorie sub control judiciar în arest preventiv pe un termen de 30 de zile, și acesta nu a fost anunțat în căutare pentru a putea fi

extrădat de pe teritoriul Ungariei. Or, aspectul anunțării sau neanunțării în căutare nu prezintă relevanță, fiind necesar ca autoritățile statului să solicite acordul autorităților ungare pentru tragerea la răspundere penală a lui Vieru Ștefan săvârșite de el până la extrădare li pentru care nu s-a solicitat extrădarea;

- rezultă că autoritățile ungare l-au extrădat pe Vieru Ștefan doar pentru a fi urmărit penal și condamnat în baza infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) Cod penal, finalizată deja cu sentință de condamnare, iar cu referire la infracțiunile incriminate la moment, nu există consimțământul statului ungar pentru urmărirea și condamnarea lui Vieru Ștefan, la fel cum nu există temeieri de renunțare la regula specialității în privința acestuia. În aceste condiții, toate actele sunt lovite de nulitate. Mai mult decât atât, la materialele cauzei nu există nici un act prin care statul a renunțat la regula specialității în cazul lui Vieru Ștefan;

- instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, nu a analizat în deplină măsură materialele cauzei, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al circumstanțelor cauzei, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea de către instanța de fond și de apel a unei concluzii pripite.

5.1. În motivarea recursului ordinar, inculpatul a invocat aceleași motive ca și apărătorul său, suplimentar invocând că:

- deși instanța de apel a admis în calitate de probe admisibile declarațiile părților vătămate, nu a explicat modul în care declarațiile pretinselor părți vătămate Toma Tatiana și Agapi Viorica puteau fi și au fost puse la baza condamnării lui Vieru Ștefan. Din materialele cauzei rezultă că, prin ordonanța ofițerului de urmărire penală al SUP CPR Călărași, V. Verega din 22.09.2010, Toma Tatiana a fost recunoscută în calitate de reprezentant legal al cet. Toma Ion. (f.d.121, Vol. I) Ulterior, prin ordonanța ofițerului de urmărire penală al SUP CPR Călărași, V. Verega din 21.09.2010, adusă la cunoștință lui Toma Tatiana la 21.09.2010, ultima a fost recunoscută în calitate de parte vătămată(f.d.124, Vol. I) și ulterior audiată în această calitate(f.d.123, Vol. I);

- prin ordonanța ofițerului de urmărire penală al SUP CPR Călărași, V. Verega din 22.09.2010, Agapi Viorica a fost recunoscută în calitate de reprezentant legal al cet. Șpac Ion. (f.d.127, Vol. I). Ulterior, prin ordonanța ofițerului de urmărire penală al SUP CPR Călărași, V. Verega din 22.09.2010, Agapi Viorica a fost recunoscută în calitate de parte vătămată (f.d.130, Vol. I) și ulterior audiată în această calitate(f.d.129, Vol. I);

- potrivit art.77 alin.(1) Cod de procedură penală, reprezentanți legali ai victimei, părții vătămate, părții civile, bănuitului, învinuitului, inculpatului sunt părinții, înfietorii, tutorii sau curatorii lor, care reprezintă în procesul penal interesele participanților la proces minori sau iresponsabili;

- în lipsa unor acte care atesta că Toma Ion și Șpac Ion ar fi fost minori sau iresponsabili, este evident că prin definiție lui Toma Tatiana și Agapi Viorica nu le putea atribuită calitatea de reprezentant legal, inclusiv calitatea de parte vătămată. Totodată este neclară argumentarea instanței de apel, care pe de o parte indică că copiile buletinelor de identitate pe numele lui Vieru Ștefan pe care sunt inserate

recipisele, conform cărora Vieru Ștefan ar fi luat bani de la părțile vătămate, au fost administrate cu încălcări de procedură, care nu au tangență cu suportul probator în baza căruia a fost demonstrată vinovăția inculpatului, și că acestea nu se răsfrâng asupra vinovăției inculpatului, iar pe de altă parte indică că vinovăția inculpatului se dovedește integral și prin cumulul de probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice, printre care enumeră și copiile buletinelor de identitate pe care sunt inserate recipisele (pag.43, par.3 din Decizia Curții de Apel Chișinău din 27.11.2018);

- la caz se constată că atât copiile de pe buletinul de identitate pe care sunt redată recipisele ce confirmă primirea de către inculpatul Vieru Ștefan a banilor, precum și copiile contractelor de muncă (care nu au fost traduse, conținutul fiind într-o limbă străină), nu este clar în ce mod au fost administrate, întrucât se constată lipsa cărorva ordonanțe sau procese - verbale de ridicare, de examinare, precum și a cărorva ordonanțe de anexare la cauza penală și recunoaștere în calitate de mijloc material de probă;

- instanța de apel în mod necorespunzător a motivat aspectul cu referire la împuternicirile avocatului Constantin Moțpan (f.d.66, Vol. III). Astfel a indicat că acest mandat avocațial, imprimat pe o filă albă, constituie dovada împuternicirilor avocatului, condițiile în care pe acesta este aplicată ștampila umedă. Contrar celor constatate de instanța de apel, urmează a se reține, că formularul mandatului avocatului a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1175 din 21.12.2010 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului. (în vigoare la data eliberării mandatului de către avocatul Constantin Moțpan, 23.12.2010) Potrivit pct.2,4 al Hotărârii respective, formularul mandatului avocatului este un document de strictă evidență, care confirmă împuternicirile avocatului în instanța de judecată. Formularul mandatului avocatului are un fon albastru deschis;

- pct.5 al Hotărârii nominalizate prevede un șir de elemente aligatorii, și anume lit. a) - numărul și seria, care la caz lipsesc, la fel cum nu corespunde în general cerințelor actului normativ citat. Prevederi similare se conțin în art.60 alin.(1) și (2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19.07.2002, potrivit cărorva, avocatul acordă asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în formă scrisă. Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern;

- cu privire la dreptul de apărare, în lumina jurisprudenței constante a CtEDO, se subliniază că reglementarea acestui drept este de natură să pună în evidență importanța unui proces echitabil, specific oricărei societăți democratice. Astfel, art. 6 par. 3 lit. c) CEDO, recunoaște dreptul fiecărei persoane de a se apăra singur sau prin apărător, însă textul articolului vizat nu precizează condițiile de exercitare a acestui drept, lăsând statelor contractante alegerea mijloacelor ce permit efectivă lui realizare, astfel încât acestea să fie compatibile cu exigențele unui proces echitabil;

- chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală. Reieșind din prevederile art. 100 alin.(4) și art. 101 alin.(1)-(4) Cod de procedură penală, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor acumulate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor, care poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal;

6. La **28 ianuarie 2019**, prin intermediul oficiului poștal, avocatul Popa Alexandru a declarat cerere de recurs suplimentară împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2018.

6.1. În motivarea cererii de recurs suplimentar, avocatul a menționat că:

- potrivit art.430 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină formularea propunerilor privind hotărârea solicitată. Deși formularea acestor propuneri este obligatorie pentru recurent, ele nu influențează hotărârea Curții Supreme de Justiție;

- totuși, în condițiile în care se solicită pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se dispună încetarea procesului penal pe motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală, pe motivul încălcării regulii specialității, urma a fi solicitată casarea integrală inclusiv a sentinței Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 07 martie 2018, ceea ce s-a omis de a indica în cererea de recurs înregistrată la 14 ianuarie 2019.

7. Referință asupra recursurilor declarate, a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Crijanovschi S. prin care a optat pentru inadmisibilitatea recursurilor, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acestea urmează a fi respinse, din considerentele ce urmează.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din prevederile alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 aceluiași Cod.

În conformitate cu art. 427 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

La motivele de drept al recursurilor declarate, se atestă că inculpatul și apărătorul acestuia invocă temeiurile prevăzute în pct. 6) și 11) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar și când persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale.

Raportând normele date la situația în cauză, Colegiul penal lărgit conchide că aceste temeiuri nu și-a găsit confirmare, nefiind stabilită presupusele erori de drept invocate de recurenți.

Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești în instanța de judecată, ale apărării cât și ale acuzației, fapt ce face ca concluzia despre vinovăția inculpatului Vieru Ștefan în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal, să fie justă și întemeiată.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată desfășurat și minuțios în textul deciziei instanței de apel, inclusiv menționat în pct. 4.1. al prezentei decizii, care în coroborare demonstrează complet vina inculpatului în fapta incriminată, astfel Colegiul penal lărgit, consideră motivată concluzia instanței de apel referitor la corectitudinea stabilirii stării de fapt și calificării acțiunilor inculpatului de către instanța de apel.

Dezacordul inculpatului Vieru Ștefan și apărătorului acestuia cu decizia adoptată, nu poate constitui temei pentru desființarea deciziei, întrucât instanța de apel a judecat prezenta cauza penală, fără careva abateri de la normele de procedură, expunându-se motivat pe marginea soluției adoptate.

În acest context, Colegiul penal lărgit menționează că temeiurile invocate de recurenți, privind modul de apreciere a probelor nu se încadrează în cele prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Mai mult, aprecierea probelor ține de examinarea cauzei în fapt și în drept fie în instanța de fond, fie în instanța de apel, și dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare. Totodată, Colegiul penal lărgit constată că partea apărării invocă argumente identice celor din apel, argumente asupra cărora instanța de apel deja s-a expus motivat și detaliat, iar concluzia instanței de apel privind vinovăția inculpatului Vieru Ștefan, în opinia instanței de recurs, este justă și întemeiată.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond și de apel, când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este

expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

În speță, Colegiul constată, că nu și-a găsit confirmare motivul de casare prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat în numele inculpatului Vieru Ștefan, hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției nu contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus clar, și instanța nu a admis nici o eroare gravă, care ar afecta soluția emisă.

Subsecvent, Colegiul penal lărgit reține că, argumentele importante indicate în recursuri, au fost obiect de discuție în instanța de apel, care la judecarea apelului, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

La fel, potrivit art. 27 Cod de procedură penală, judecătorul și persoana care efectuează urmărirea penală apreciază probele în conformitate cu propria lor convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Nici o probă nu are putere probantă dinainte stabilită.

Cât privește motivele precum că, instanța de apel a admis erori de drept la examinarea cauzei în ordine de apel, Colegiul penal lărgit verificând probatoriul administrat în cauză, prin prisma argumentelor invocate de recurenți, le consideră ca nefondate, în sensul că vinovăția inculpatului Vieru Ștefan de săvârșirea infracțiunii incriminate a fost dovedită indubitabil din probele acumulate și că, la caz, nu a fost comisă nici o gravă eroare de drept de către instanța de apel la judecarea cauzei, care ar duce la casarea hotărârii atacate și adoptarea unei alte soluții.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, nu este întemeiată critica din recursurile declarate de inculpat cu apărătorul său, ce ține de aprecierea și interpretarea eronată, în opinia acestora, a probelor ce a dus la stabilirea vinovăției inculpatului, deoarece instanța de apel, a cercetat sub toate aspectele probele prezentate de părți, verificându-le și apreciindu-le just prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu – din punctul de vedere al coroborării lor și ca urmare corect a stabilit starea de fapt, încadrarea în drept și vinovăția inculpatului Vieru Ștefan, bazându-se inclusiv pe declarațiile părților vătămate și recipisele eliberate de către aceștia și apreciindu-le, din punct de vedere al coroborării lor cu celelalte probe, instanța de apel a constatat că ele demonstrează cu certitudine vina inculpatului, or, a fost stabilit cert că Vieru Ștefan chiar de la început nu a avut intenția să execute obligațiile financiare asumate față de părțile vătămate care sunt 57 la număr, iar datorită acestui fapt dânsul a recurs la procedee frauduloase în detrimentul victimelor, invocând diferite motive în acest sens, precum că are influență asupra unui cetățean Italian din or. Piacenza, Italia și a asigurat părțile vătămate că are posibilitatea de a le perfecta viză, contract de muncă, pașaport și cetățenie română, în vederea plecării la muncă în Italia și a însușit de la aceștia mijloace financiare, iar la începutul lunii

octombrie 2010, urmărind același scop a închiriat de la SRL „Lux Carent” un automobil de model „BMW 525 DL- 39”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, ce aparținea cu drept de proprietate cet. Sochircă. După închirierea automobilului, ducându-l în eroare pe cet. Lepilov că automobilul dat îi aparține lui cu drept de proprietate, sub pretext că dorește să-l comercializeze, l-a vândut lui Serghei Lepilov contra sumei de 6100 euro, asigurându-l că în zilele următoare îi va perfecta la organele abilitate actele privind transmiterea dreptului de proprietate, însă în aceeași zi, ducându-l în eroare pe Lepilov Serghei că are nevoie să soluționeze unele chestiuni, i-a cerut cu împrumut, promițându-i că-i restituie în timpul apropiat, însă, după primirea automobilului a dispărut, fără a-și onora promisiunea.

Totodată, instanța de apel corect a reținut că, Vieru Ștefan a avut intenția de a însuși sumele primite de la părțile vătămate, și nu a întreprins real careva acțiuni de a perfecta vize, contracte de muncă, pașapoarte și cetățenie română, în vederea plecării la muncă în Italia, nu a răspuns la apelurile părților vătămate, s-a eschivat de la întâlnirile cu aceștia și abia după transmiterea cauzei penale în instanța de judecată a inițiat acțiuni de restituire a prejudiciilor cauzate.

Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, iar conținutul deciziei corespunde prevederilor art. 414, 417 Cod de procedură penală, astfel, argumentele expuse în recursuri sunt neîntemeiate și se resping, deoarece soluția criticată este una corectă ce rezultă din cumulul de probe prezentate și anexate la materialele cauzei și respectiv cercetate în ordinea prevăzută de lege, acordându-le aprecierea cuvenită.

Privitor la criticile expuse prin prisma temeiului de recurs stipulat la pct. 11) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, precum că există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, deoarece în privința lui Vieru Ștefan a fost încălcat termenul de deținere în calitate de bănuț mai mult de 3 luni, precum este prevăzut în pct. 3) alin. (2) art. 63 Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit le consideră nefondate. Aceste motive invocate au fost obiect de discuție atât la faza de urmărire penală, cât și la judecarea cauzei în prima instanță și instanța de apel, respectiv considerentele expuse de instanțele de fond, la alegațiile invocate de apărător și menționate mai sus, Colegiul le consideră întemeiate și corecte, lipsind temeiuri de a interveni în acest sens. Astfel, instanța de recurs relevă că, instanțele de fond corect au statuat că din materialele cauzei se atestă că potrivit ordonanței din 07.09.2010, s-a dispus urmărirea penală în baza semnelor componenței de infracțiune prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal (f.d.1, Vol. I) și nu în privința persoanei concrete - Vieru Ștefan, respectiv calitatea de bănuț nu-i poate fi imputată acestuia din 07.09.2010. Mai mult, apărarea inculpatului Vieru Ștefan nu au apelat pe parcursul urmăririi penale la prevederile art.251 Cod de procedură penală „încălcările care atrag nulitatea actelor procedurale”. Nu au contestat prin contestații în scris acțiunile organelor de urmărire penală nici la terminarea urmăririi penale, când inculpatul a făcut cunoștință cu materialele dosarului. Iar prin prisma jurisprudenței CEDO probele obținute într-un mod ilegal nu

constituie în sine o încălcare a dreptului inculpatului la un proces echitabil în cazul în care apărarea a avut posibilitate de a contesta autenticitatea lor, dar nu a făcut-o în modul necesar. Încălările procesuale ce au fost admise sunt niște încălcări de procedură, care nu au tangență cu suportul probator în baza căruia a fost demonstrată vinovăția inculpatului, fapt la care fac trimitere apărătorul Alexandru Popa și inculpatul, pe motiv că art.94 Cod de procedură penală se referă cu totul la alte categorii de încălcări admise de organul de urmărire penală ce nu pot fi admise ca probe în procesul penal. Iar în cazul dat încălcările nu se răsfrâng asupra vinovăției inculpatului Vieru Ștefan.

Referitor la argumentele recurenților precum că Vieru Ștefan a fost condamnat de două ori pe episodul ce ține de dobândirea la data de XXXXX a mijloacelor bănești de la Cebanu Grigore, Strah Serghei și Condrea Virgiliu în sumă de 2400 euro, câte 800 Euro fiecare, instanța de recurs le respinge ca neîntemeiate, inclusiv respingând ca neîntemeiate și argumentele în care se invocă că acțiunile inculpatului nu constituie infracțiune, în condițiile în care, toate probele administrate în speță indică direct că Vieru Ștefan a comis infracțiunea imputată lui și că acțiunile acestuia au fost corect calificate în baza art. 190 alin. (5) din Cod penal – *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșită în proporții deosebit de mari or, la materialele cauzei sunt anexate suficiente probe ce indică cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.*

Colegiul penal lărgit atestă că recurenții critică decizia instanței de apel și consideră că inculpatul Vieru Ștefan eronat a fost urmărit penal și tras la răspundere penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, deoarece autoritățile ungare l-au extrădat pe Vieru Ștefan doar pentru a fi urmărit penal și condamnat în baza infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal, finalizată deja cu sentință de condamnare, iar cu referire la infracțiunile incriminate la moment, nu există consimțământul statului ungar pentru urmărirea și condamnare lui Vieru Ștefan, la fel cum nu există temeieri de renunțare la regula specialității în privința acestuia, precum și faptul că la materialele cauzei nu există nici un act prin care statul a renunțat la regula specialității în cazul lui Vieru Ștefan.

Instanța de recurs reține că, prin sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 16.07.2015, Vieru Ștefan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsa sub formă de amendă în cuantum de 700 unități convenționale, ceea ce constituie 14000 (paisprezece mii) MDL, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de operațiuni patrimoniale pe un termen de 3 ani (f.d.165-168, Vol. XIII).

La fel, din materialele cauzei se atestă că, prin încheierea Judecătorei Călărași 09 octombrie 2013, inculpatului Vieru Ștefan i-a fost înlocuită măsura preventivă liberarea provizorie sub control judiciar cu arestul preventiv pe un termen de 30 de zile, ce va curge de la momentul reținerii, însă prin această încheiere nu s-a dispus anunțarea în căutare pentru a putea fi extrădat de pe teritoriul Ungariei.

În acest sens, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel corect a stabilit că statul este în drept să renunțe la respectarea regulii specialității, respectiv Vieru Ștefan poate fi tras la răspundere penală în conformitate cu art. 190 alin.(5) Cod penal, or, ultimul a părăsit benevol teritoriul Republicii Moldova de câteva ori, una din care fiind prin punctul de trecere Leușeni -Albița la 09.11.2017, fapt confirmat prin extrasul din Acces Web, ulterior revenind benevol în Republica Moldova, astfel în cazul dat fiind aplicabile prevederile art. 543 alin.(3) pct. 3) Cod de procedură penală, care prevede că statul solicitant poate renunța la respectarea regulii specialității numai dacă persoana, după părăsirea teritoriului statului solicitant, s-a reîntors sau a fost trimisă înapoi de către un stat terț.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că instanța de apel justificat a ajuns la concluzia că, statul Republica Moldova a fost în drept să renunțe la regula specialității în privința inculpatului Vieru Ștefan, corect fiind tras la răspundere penală în baza art. 190 alin.(5) Cod penal, atât timp cât ultimul a părăsit benevol teritoriul țării, în acest sens, ne fiind necesară prezentare cărorva acte care ar confirma renunțul statului la regula specialității.

Colegiul penal lărgit constată că, regula specialității nu se mai aplică dacă persoana în cauză, după ce a fost extrădată, a părăsit teritoriul statului solicitant și apoi a revenit benevol în acesta sau nu a părăsit teritoriul statului solicitant într-un anumit interval de timp după ce a fost liber s-o facă (*art. 14, al Convenției Europene din 1957 cu privire la extrădare; art.13 al Convenției Interamericane din 1981 cu privire la extrădare; art. 66, al. 1 al Convenției de la Minsk din 1993; art. 14 al Tratatului-model al ONU cu privire la extrădare*).

Așadar, Colegiul penal lărgit atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind recunoașterea vinovăției inculpatului Vieru Ștefan în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal

Subsecvent instanța de apel, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de părți, decizia contestată cuprinzând motive clare pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 4.1. din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară. Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele de fond, or, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o instanță de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârile CEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Rezumând cele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, temeiurile invocate de recurenți prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 1) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor declarate, pretinsele erori invocate de recurenți având un caracter declarativ și nefondat, alegațiile acestora nu au putut justifica necesitatea casării deciziei atacate întrucât soluția instanței de apel este legală și întemeiată, recursurile ordinare declarate urmând a fi respinse ca inadmisibile.

9. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se resping, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către inculpat și de către avocatul Popa Alexandru în numele inculpatului și recursul suplimentar declarat de către avocatul Popa Alexandru în numele inculpatului, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui *Vieru Ștefan XXXXX*.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 26 martie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Guzun Ion

O P I N I E S E P A R A T Ă

în conformitate cu prevederile art. 339 alin (7), 340 alin (3) Cod de procedură penală (în cauza **Vieru Ștefan XXXXX**)

1. Prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 06 noiembrie 2018 a fost adoptată în cadrul judecării recursului în ordine în cauza indicată următoarea soluție: „Se resping, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către inculpat și de către avocatul Popa Alexandru în numele inculpatului și recursul suplimentar declarat de către avocatul Popa Alexandru în numele inculpatului, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui **Vieru Ștefan XXXXX**”.

2. Nu am susținut soluția adoptată, considerând că decizia instanței de apel urma a fi casată cu remiterea cauzei la rejudecare.

2.1. Prin sentința Judecătorei Strășeni, sediul Călărași din 07 martie 2018, **Vieru Ștefan XXXXX** a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de articolul art. 190 alin. (5) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 (zece) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita funcții sau activități legate de gestionarea mijloacelor financiare pe un termen de 5 (cinci) ani.

Termenul executării pedepsei penale în privința lui Vieru Ștefan urmând a fi calculat de la data pronunțării sentinței - 07 martie 2018, cu includerea în acest termen a duratei reținerii și aflării inculpatului sub arest de la 09.10.2010 până la 26.11.2010, de la 03.04.2012 până la 29.08.2012 și de la 03.04.2014 până la 25.11.2014.

A fost aplicat în privința lui Vieru Ștefan măsura preventivă - arestarea preventivă până la intrarea sentinței în vigoare.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2018, apelul declarat de avocatul Popa Alexandru în numele inculpatului Vieru Ștefan a fost respins ca nefondat, cu menținerea fără modificări a sentinței.

3. Considerăm, că menținând decizia atacată, Colegiul penal a adoptat o soluție, care este afectată de un viciu fundamental și anume a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil (art. 6 CEDO).

În acest sens menționez, că pe parcursul derulării procedurilor, inclusiv judecării cauzei în instanțele de fond și cea de recurs ordinar, inculpatul și apărarea au invocat încălcarea în speță a **regulii specialității**, indicată în art. 543 Cod de procedură penală, care stipulează că:

1) Persoana care a fost extrădată de un stat străin nu poate fi trasă la răspundere penală și condamnată, supusă executării pedepsei, precum și transmisă unui stat terț spre pedepsire, pentru infracțiunea săvârșită de ea până la extrădare, pentru care ea nu a fost extrădată, dacă în privința acestei cauze lipsește consimțământul statului străin care a extrădat-o.

(2) Extrădarea se acordă numai dacă se garantează următoarele:

1) persoana nu va fi pedepsită în statul solicitant fără consimțământul Republicii Moldova pentru un motiv apărut anterior predării sale, cu excepția infracțiunii pentru care se acordă extrădarea, și libertatea ei personală nu va fi limitată, iar ea nu va fi persecutată prin intermediul măsurilor ce pot fi luate și în absența ei;

2) persoana nu va fi predată, transferată sau deportată într-un stat terț fără consimțământul Republicii Moldova; precum și

3) persoana va putea părăsi teritoriul statului solicitant după încheierea procedurii pentru care a fost acordată extrădarea ei.

(3) Statul solicitant poate renunța la respectarea regulii specialității numai dacă:

1) Republica Moldova și-a dat acordul de a efectua urmărirea penală sau de a pune în executare o sentință ori o altă sancțiune în privința unei infracțiuni facultative sau de a preda, transfera sau deporta într-un alt stat;

2) persoana nu a părăsit teritoriul statului solicitant timp de 45 de zile de la încheierea procedurii pentru care a fost acordată extrădarea ei, deși a avut posibilitatea și dreptul să o facă;

3) persoana, după părăsirea teritoriului statului solicitant, s-a reîntors sau a fost trimisă înapoi de către un stat terț;

4) se acordă extrădarea simplificată.

(4) Prevederile prezentului articol nu se aplică pentru cazurile săvârșirii infracțiunii de persoana extrădată după extrădarea ei.

Din materialele cauzei se constată, că inculpatul a fost pus sub învinuire pe mai multe episoade de escrocherie în baza art. 190 alin.(5) Cod penal, fiind conexate într-un dosar penal mai multe cauze penale, dosarul fiind remis în instanța de judecată spre examinare.

În cadrul examinării cauzei s-a constatat că inculpatul mai avea o cauză penală în examinare în altă instanță de judecată, în baza prevederilor art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal. Cererea de conexare a acestor două cauze a fost respinsă, cauzele fiind examinate de către două instanțe judiciare.

Pe cauza de învinuire a lui Vieru Ștefan în baza art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal el a fost anunțat în căutare, fiind reținut în Ungaria și extrădat.

Instanța i-a stabilit prin sentință pedeapsa amenzii, revocând măsura preventivă aplicată, iar în dosarul în baza art. 190 alin.(5) Cod penal a fost emisă sentință de condamnare.

Instanța de apel, respingând alegațiile apărării privind încălcarea regulii specialității, a făcut referire la art. 543 alin. (3) Cod de procedură penală, considerând că statul a avut tot dreptul să renunțe la regula specialității în speță, deoarece după extrădare inculpatul a părăsit teritoriul Republicii Moldova și a revenit înapoi.

Nu suntem de acord cu aceste concluzii ale instanței de apel, deoarece la momentul trimiterii cauzelor în instanța de judecată, la momentul judecării cauzelor în instanță, instanțele, respectiv *statul*, cunoștea despre faptul că inculpatul are și un alt dosar penal pe care este învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal, astfel, fiind examinat

dosarul în baza art. 190 alin.(2) Cod penal cu stabilirea pedepsei amenzii, însăși *statul a creat, în mod artificial*, posibilitatea de a invoca renunțarea la regula specialității.

Considerăm, că la rejudecarea cauzei, instanța de apel urma să verifice minuțios toate argumentele la acest capitol și să soluționeze cauza în mod legal, fără încălcarea regulilor stabilite la nivel internațional prin Convenția cu privire la extrădare, ratificată de către stat.

Judecător

Nadejda Toma

Judecător

Anatolie Țurcan